معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی«طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس:گروه سلامت جامعه و داخلی جراحی

عنوان درس: آمار و روش تحقیق پیشرفته

کد درس: ۱۲

نوع و تعداد واحد[1]: دو واحد نظری و یک واحد عملی

نام مسؤول درس: دکتر خیزران میری

مدرس/ مدرسان: دکتر حسین رنجبر؛ دکتر الهه ارمی؛ دکتر سیده تکتم معصومیان

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: -

رشته و مقطع تحصیلی:کارشناسی ارشد سلامت جامعه

نشانی پست الکترونیک:mirikheizaran96@gmail.com

توصیف کلی درس:

در این درس فراگیران با مفاهیم پیشرفته و کاربردی روش تحقیق در حیطه سلامت جامعه آشنا می‌شوند. این درس بر طراحی، اجرا، تحلیل و انتشار یک پروژه تحقیقاتی مستقل تأکید دارد. دانشجویان فرآیند کامل تحقیق، از بیان مسئله و مرور متون تا تدوین پروپوزال، جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها، رعایت اصول اخلاقی و در نهایت نگارش و انتشار مقاله علمی را به صورت عملی و مبتنی بر آخرین استانداردهای پژوهشی فرا خواهند گرف

اهداف کلی/ محورهای توان‌مندی:

هدف کلی این درس، توانمندسازی دانشجویان در طراحی و اجرای یک پژوهش علمی معتبر و ethically sound در حوزه سلامت جامعه است. دانشجویان پس از گذراندن این درس قادر خواهند بود با نگاهی نقادانه به تولید و مصرف شواهد علمی بپردازند و پروژه تحقیقاتی خود را برای انتشار در مجلات معتبر آماده نمایند.

اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- مفاهیم پایه روش تحقیق و اهمیت آن در توسعه دانش سلامت جامعه را توضیح دهد.
- انواع مختلف طرح‌های تحقیقاتی (کمی، کیفی، ترکیبی) و کاربردهای آن‌ها را مقایسه کند.
- مسئله پژوهشی مناسب و قابل بررسی در حیطه سلامت جامعه را انتخاب و به درستی بیان کند.
- مرور نظام‌مند ادبیات و منابع علمی مرتبط با موضوع تحقیق را انجام دهد.
- اهداف، سوالات و فرضیه‌های پژوهشی واضح و قابل اندازه‌گیری تدوین نماید.
- طرح مطالعه مناسب (توصیفی، تحلیلی، تجربی) برای پاسخگویی به سوال تحقیق انتخاب کند.]
- روش‌های نمونه‌گیری و نحوه محاسبه حجم نمونه را برای طرح‌های مختلف توضیح دهد.
- ابزارهای مناسب جمع‌آوری داده (پرسشنامه، چک لیست، راهنمای مصاحبه) را طراحی و روایی و پایایی آن را بررسی کند.
- اصول اخلاقی در پژوهش‌های سلامت جامعه (رضایت آگاهانه، محرمانگی) را رعایت و اعمال نماید.
- یک مقاله علمی را به صورت نقادانه ارزیابی کند.
- پروپوزال تحقیقاتی کامل و مقاله علمی را بر اساس استانداردهای بین‌المللی نگارش کند.

رویکرد آموزشی[1]:

☐ مجازی[2] ■ حضوری ☐ ترکیبی[3]

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
☐ بحث در گروههای کوچک
☐ ایفای نقش
☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

1. Educational Approach
2. Virtual Approach
3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
□ یادگیری مبتنی بر سناریو
□ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
□ یادگیری مبتنی بر بازی
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -------

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- پیش مطالعه
- آمادگی جهت پرسش و پاسخ کلاسی
- مشارکت در بحث های گروهی
- **ارائه کنفرانس**

روش ارزیابی دانشجو:

تکوینی:

۲۰ درصد پرسش و پاسخ کلاسی و مشارکت در بحث های گروهی

تراکمی:

۵۰ درصد آزمون چهار گزینه ای
۲۰ درصد کنفرانس کلاسی
۱۰درصد رعایت پوشش و مصادیق حرفه ای

منابع

1. **Polit DF, Beck CT. Nursing Research: Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice. 11th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2021.**
2. **LoBiondo-Wood G, Haber J. Nursing Research: Methods and Critical Appraisal for Evidence-Based Practice. 10th ed. St. Louis: Elsevier; 2022.**
3. **Houser J. Nursing Research: Reading, Using, and Creating Evidence. 5th ed. Burlington, MA: Jones & Bartlett Learning; 2023.**
4. **Creswell JW, Creswell JD. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications; 2023.**
5. **Bowling A. Research Methods in Health: Investigating Health and Health Services. 5th ed. Maidenhead: Open University Press; 2014.**
6. **Hennink M, Hutter I, Bailey A. Qualitative Research Methods. 2nd ed. London: SAGE Publications; 2020.**
7. **Burns N, Grove SK. The Practice of Nursing Research: Appraisal, Synthesis, and Generation of Evidence. 9th ed. St. Louis: Elsevier; 2021.**
8. **Fain JA. Reading, Understanding, and Applying Nursing Research. 5th ed. Philadelphia: F.A. Davis Company; 2020.**
9. **Sandoval C. Proposal Writing: Effective Grantmanship for Funding. 5th ed. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications; 2023.**

جلسه	عنوان جلسه	محتوا و اهداف	فعالیت‌های آموزشی	استاد محترم
1	**مقدمه‌ای بر روش تحقیق**	آشنایی با مفاهیم پایه روش تحقیق، تاریخچه ؛ اهمیت تحقیق و مفهوم مبتنی برشواهد	ارائه نظری، بحث گروهی	دکتر الهه ارمی
2	**آشنایی با انواع تحقیقات**	انواع تحقیقات (کیفی، کمی، ترکیبی) تفاوت اصلی بین مطالعات کمی وکیفی	ارایه نمونه ای از مطالعات	دکتر خیزران میری
3	**فرآیند تحقیق علمی**	مراحل تحقیق علمی: از انتخاب موضوع تا انتشار نتایج	ارائه نظری، مثال‌های عملی	دکتر خیزران میری
4	**انتخاب موضوع و بیان مسئله (اهمیت، ساختار، نحوه نگارش)**	روش‌های انتخاب موضوع تحقیق، فرمول‌بندی سوالات تحقیق	کارگاه عملی، تمرین انتخاب موضوع	دکتر سیده تکتم معصومیان
5	**مرور ادبیات و منابع علمی**	روش‌های جستجوی منابع، استفاده از پایگاه‌های داده علمی، تحلیل مقالات مرتبط	آموزش عملی جستجو در پایگاه‌های داده	دکتر الهه ارمی
6	**تدوین فرضیه و اهداف تحقیق، انواع مطالعات توصیفی**	تفاوت فرضیه و سوال تحقیق، نوشتن اهداف کلی و ویژه؛ پیش فرض های تحقیق، محدودیت پژوهش، مطالعات توصیفی	تمرین عملی تدوین فرضیه؛ نمونه انواع مطالعات توصیفی وهمبستگی	دکتر حسین رنجبر
7	**انواع مطالعات در تحقیقات پزشکی**	مطالعات همبستگی ونیمه تجربی	ارایه نمونه ای از انواع مطالعات	دکتر حسین رنجبر
	انواع مطالعات در تحقیقات پزشکی	کارآزمایی بالینی وانواع آن	ارایه نمونه ای از انواع مطالعات	دکتر الهه ارمی
8	**روش‌های نمونه‌گیری**	انواع روش‌های نمونه‌گیری، محاسبه حجم نمونه	تمرین عملی محاسبه حجم نمونه	دکتر الهه ارمی
9	**ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها**	پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده، بررسی پرونده‌های پزشکی	کارگاه طراحی پرسشنامه	دکترسیده تکتم معصومیان
10	**ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها**	روایی ابزار	ارایه نمونه ای از مطالعات	دکتر حسین رنجبر
11	**ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها**	پایایی ابزار	ارایه نمونه ای از مطالعات	دکتر حسین رنجبر

جلسه	عنوان جلسه	محتوا و اهداف	فعالیت‌های آموزشی	استاد محترم
12	**اخلاق در تحقیق**	اصول اخلاقی در تحقیقات پزشکی، رضایت آگاهانه، محرمانگی	بحث گروهی، مطالعه موردی	دکتر سیده تکتم معصومیان
13	**ارزیابی مقالات علمی**	روش‌های ارزیابی نقادانه مقالات، شناسایی نقاط قوت و ضعف	تمرین عملی ارزیابی مقاله	دکتر خیزران میری
14	**ارزیابی مقالات علمی (قسمت دوم)**	روش‌های ارزیابی نقادانه مقالات، شناسایی نقاط قوت و ضعف	تمرین عملی ارزیابی مقاله	دکتر خیزران میری
15	**نوشتن نتایج درتحقیق وساختار نگارش مقاله**	ساختار مقاله علمی، نکات کلیدی در نوشتن مقاله	انواع شیوه ها نوشتن نتایج تحقیق	دکتر سیده تکتم معصومیان
16	**انتشار مقاله و چالش‌های آن**	فرآیند ارسال مقاله به مجلات، پاسخ به داوران	پانل انتقال تجارب اساتید به دانشجویان	دکتر خیزران میری دکتر الهه ارمی
17	**انتشار مقاله و چالش‌های آن**	فرآیند ارسال مقاله به مجلات، پاسخ به داوران	پانل انتقال تجارب اساتید به دانشجویان	دکتر سیده تکتم معصومیان دکتر حسین رنجبر